

Biserica și Școala

On. Direcțiunea Liceului „M. Nicoară”
Arad

REVISTA OFICIALĂ A EPISCOPIEI ARADULUI

Redacția și Administrația:
ARAD, STRADA EMINESCU 18

APARE DUMINECA
Redactor: Pr. Ilarion V. Felea

ABONAMENT
Pentru 1 an 300 Lei; 6 lă.

Inființarea Episcopiei Timișoarei

M. S. Regele Carol II a semnat decretul-lege pentru inființarea mitropoliei Olteniei, Râmnicului și Severinului cu reședința în Craiova și a episcopiei de Timișoara.

Prin aceste acte istorice Biserica ortodoxă română își redobândește două scaune vlădicești pe care le-au desființat urgia vremilor și vitregia oamenilor.

Iată aci textul decretului-lege pentru inființarea episcopiei Timișoarei:

ART. 1. — Se inființează pe data publicării prezentei legi, episcopia ortodoxă-română a Timișoarei, cu reședința în orașul Timișoara, ca sufragana a mitropoliei Ardealului, Banatului, Crișanei și Maramureșului.

Episcopia Timișoarei va cuprinde toate parohiile de pe teritoriul județului Timiș-Torontal precum și parohiile din protopopiatele Belinț, Balinț și Birchis, aflate pe teritoriul județului Severin.

ART. 2. — Statul va atribui spre folosință, acestei episcopii, potrivit art. 44 din legea de organizare a Bisericii ortodoxe-române, o suprafață de 100 hectare teren de cultură, ca sesiune episcopală și un teren de pădure în suprafață de 300 hectare, care se va administra conform legii.

Ministerul de finanțe este autorizat a deschide credite extraordinare pentru cheltuielile necesare organizării și funcționării acestei episcopii, până la noul buget, în care se vor înscrie regulat toate aceste cheltuieli.

ART. 3. — Episcopia Timișoarei va avea 60 membri în adunarea eparhială.

Mitropolitul Ardealului, Banatului, Crișanei și Maramureșului va desemna un locuitor de episcop al Timișoarei până la alegerea și instalarea titularului, care va organiza și conduce noua eparhie, numind în mod provizoriu pe cei trei consilieri referenți ai consiliului eparhial, cari prin derogarea de la art. 144 din statutul pentru organizarea Bisericii ortodoxe-române, vor exercita și atribuțiunile secțiilor consiliului eparhial până la constituirea adunării eparhiale și vor delimita deasemenea circumscripțiile electorale.

Lucrările consilierilor referenți vor fi ratificate de către adunarea eparhială.

Episcopia Timișoarei își va alcătui adunarea eparhială și consiliul eparhial, în conformitate cu dispozițiunile legale în vigoare.

ART. 4. — Episcopia Aradului, Ienopolei și Hălmagiului va cuprinde parohiile de pe teritoriul județului Arad, precum și acele parohii din județul Hunedoara, cari la această dată fac parte din protopopiatul Hălmagiului.

ART. 5. — Impărțirea și reglementarea atribuirii proprietății și folosinții fondurilor și fundațiilor se va face de comun acord cu eparhiile interesate (episcopia Timișoarei, episcopia Caransebeșului și episcopia Aradului, Ienopolei și Hălmagiului). La caz de neînțelegere va decide Sfântul Sinod, hotărârea sa fiind obligatorie pentru toate eparhiile în cauză.

ART. 6. — Episcopiile Aradului, Ienopolei și Hălmagiului, a Timișoarei și aceea a Caransebeșului vor proceda potrivit legilor în vigoare la o nouă delimitare a protopopiatelor ce le aparțin.

Episcopiile: Aradului, Ienopolei și Hălmagiului și a Caransebeșului vor face o nouă arondare a circumscripțiilor electorale și vor proceda prin derogare dela legea din 17 Martie 1938 la alegerea adunării eparhiale.

Testamentul mitropolitului Șaguna privitor la organizarea bisericii ardeleni și bănățeni, cu ajutorul lui Dumnezeu și a oamenilor de bine, s'a împlinit integral.

Luptele patrioților bănățeni, vii și morți, pentru inființarea episcopiei de Timișoara sunt acum răsplătite.

Episcopia Aradului, care în adunările sale eparhiale — încă de pe vremea episcopului I. Mețianu — și-a dat toată contribuția desinteresată la opera înfăptuită, astăzi se bucură că poate înregistra o mare biruință a Ortodoxiei, fericită că la temelia inființării episcopiei de Timișoara, ea a depus cea mai mare jertfă.

Revenim.

La sfințirea Catedralei din Arad

Cuvântarea P. S. S. Episcopului Andrei

Biserica noastră catedrală se aproprie de vârsta patriarhală de 80 de ani.

Cu iubire îi iasă am înnoit haina ei de mireasă a lui Hristos și cu bucurie prăznuim actul, menit „ca să o puie înainte pre ea Luiși slăvită biserică, neavând întinăciune, nici prihană, sau altceva de acest fel; ci ca să fie sfântă și fără de prihană”. (Efes. 5 v. 27). Iar de pe buzele noastre se desprinde astăzi cu tălc bucuria psalmistului: „Luminează-te, luminează-te noue Ierusalime, că a Domnului mărire peste tine a strălucit!”

Noi Români nu avem praznice mai luminate ca: Paștile și sfințirile de biserici. Fiecare înviere a Domnului este în felul ei o sfințire nouă de viață, și fiecare sfințire de biserică este un prilej de înviere la credință.

Un strein m'a întrebat odată: „Ce ați făcut voi Români în cei 20 de ani dela unirea voastră într'o singură țară?” I-am răspuns: „Am construit biserici noi și am renovat cele vechi”. A fost o întrecere, fără pereche în istoria noastră, de a întemeia noua viață de Stat pe temelie de biserici, sinteza preocupărilor, ce izvorea din adâncurile nesondate ale neamului nostru, născut creștin. N'a fost un ordin de sus și nici o autoritate de Stat n'a patronat acțiunea aceasta, ci ea a fășnit spontan, ca o dorință elementară, din inima neamului nostru de țărani. Fenomenul acesta religios grăește mai limpede decât orice alt criteriu pentru istoriograful obiectiv care ar vrea să caracterizeze cele 2 decenii trecute.

Este firesc să fie așa, fiindcă neamul nostru n'are în trecutul său nici o clipă umbrită de păgânism. Deaceea pre noi nu ne amenință nici recăderea în păgânism. Recade cineva acolo, de unde s'a ridicat cu greu. La noi Români poate fi vorba numai de o înflorire a vieții creștine, sau de o lăncezire a ei. Intre acești doi poli a oscilat viața noastră religioasă.

Dacă judecăm epoca noastră de tranziție prin prisma zoritei acțiuni de întemeiere a noiei ordine de Stat pe piatra lui Hristos, atunci e cu neputință să nu întrezărim zorile unui nou răsărit de soare.

Biserica neamului, care în trecut ne-a păstrat limba, a ajutat la formarea Statului și a susținut conștiința unității noastre naționale, are un ideal și pentru viitor. Ea vrea să spiritualizeze viața noastră de Stat, frământând-o în aluatul evangheliei creștine, pentru a pune temelie cea mai solidă României fericite de

măine. Biserica rămâne „cetatea cea deasupra muntelui” și „făclia din sfeșnic ce luminează tuturor celor din casă”. (Mat. 5 v. 14—15). Floarea creștinismului ortodox de pe pământul României va fi aportul nostru etnic ce va spori patrimoniul cultural în lume. Acest crez îl vestesc atât modestele cruce de pe bisericile de sat cât și mărețele turle ale catedralelor române, ce răsar ca din pământ.

În acest ritm sufletesc ne încadrăm și noi arădanii prin praznicul de astăzi. Dacă n'am avut pulința de a mulțumi lui Dumnezeu pentru cei 20 de ani de viață națională liberă ridicând vre-o catedrală măreață, am ținut măcar să ne înfățișăm înaintea Lui cu o jertfă mai modestă, dar în care îi aducem întreg sufletul nostru recunoscător.

Cei ce ne bucurăm de această biruință participăm cu un mănunchiu de sentimente alese la praznicul de azi.

Cel dintâiu, este un sentiment de duloșie pentru trecut. În această biserică, ca într'o vislirie cerească, întrezărim adunate comori sufletești: jertfe, făgăduințe, rugăciuni, suspinuri și lacrimi. Prin ochii sufletului vedem pleiada de arhierii cari au călăuzit de aici poporul, precum și umbrele păstoriiilor, a căror cale a fost luminată și a căror inimi au fost ușurate aci în drumul lor spre cer. Dacă vorbim de vremuri de glorie ale Aradului, urmele lor, fără îndoială, trebuie să le căutăm și aici, fiindcă „neamul nostru a plâns și s'a bucurat totdeauna pe pragul sfintelor altare” — precum a spus un învățat al nostru. Mai mult chiar, de aici au dobândit înaintașii noștri încrederea neclintită în biruință. Gândul nostru la trecut se preface în sentiment de pietate pe care-l depunem în fața altarului Domnului.

Al doilea sentiment ce-l încercăm în biserică înnoită este acela de a avea aci un colț de cer coborât pe pământ, o scară cerească. Aci și graiul ni se schimbă. Ne închinăm lui Dumnezeu, despre care recunoaștem că este „necuprins de mintea omenească”. Venerăm fapte ce s'au petrecut „mai presus de fire”. Răvnim o moștenire cerească despre care ni se spune că „ceace ochiul n'a văzut, urechea n'a auzit, și la inima omului nu s'a suit, a gătit Domnul pentru cei ce-L iubesc pre El”. Se face pomenire aci despre lucruri pe care „limba omenească nu le poate grăi”. Aci primim îndemnuri ca acestea: „Să tacă toată limba” și „toată grija cea lumească dela noi s'o le-

pădăm". Minte și limba, limitate la un hotar prea strâmt, nu mai au aci putere și abia inima „cu suspinuri negrăite” simte adierea veșniciei, contemplând pre Dumnezeu.

Cu toții avem lipsă zilnică de acest colț de cer pe pământ. Cine s'ar putea lipsi de ajutorul cerului? Care durere, cât de mare ar fi, nu află aci mângăere? Care cădere în păcat, ori cât de adâncă ar fi, nu primește aci puterea de ridicare? De aceea cu frică și cutremur sufletesc pășim pragul Casei Tale Doamne căci „în biserica măririi Tale stând, în cer ni se pare a fi”.

Chiar și cei lipsiți de sentimentul mistic al trăirii cu Dumnezeu, recunosc rolul educator fără pereche al bisericii. Aci timpul se leagă cu veșnicia, primind chipul ei. Eternitatea fertilizează aci clipa, dându-i sens și culoare. Ținta finală, fiind mereu prezentă, dă unitate perspectivei. Aci se desleagă minunat și antiteza dintre conservatism și progres. Biserica conservă bunuri spirituale cari nu se schimbă ci se desăvârșesc. Progresul în biserică se numește desăvârșire după modelul ceresc. „Biserica este slăp și întărire adevărului”. Adevărul divin este soarele, la lumina căruia își desfășoară aripile adevărul omenească, iar dreptatea-lui Dumnezeu ocrotește dreptatea pământeană. Pe deasupra, biserica este izvorul cel neturburat al păcii, din care se adapă lumea.

Renovarea zidurilor bisericii pornește totdeauna și dintr'un imbold intern de înnoire. Simțim cu toții nevoia înnoirii sufletești. Vitězda cea veșnică o avem sub ochii noștri.

Minunate sunt și roadele sufletești pentru celce participă cu inima deschisă la o înnoire de biserică. Simțindu-se aici ca într'o cetate nebiruită a lui Dumnezeu și ca în corabia lui Noe, nebântuială de valuri, creștinul are oarecum sentimentul statorniciei și al siguranței în timpul fugar, uitând cele trecătoare. În grădina minunată a credinței înfloresc toate virtuțile. Curajul și bărbăția în fața vieții, prețuirea reală a lucrurilor, imboldul creator, cu nizuința de a lucra în timp pentru ținta supremă, care este unirea cu Dumnezeu, sunt roade ale acestui sentiment de siguranță.

O altă urmare a contactului cu cerul este pentru creștin: venerarea bunurilor de jos în măsura luminei celei de sus. Cine cinstește pre Impăratul Impăraților va ști da și cinstea cuvenită Regelui. Cine și iubește patria cerească se va ști însuflețit și pentru patria pământeană. Cine respectă legea dumnezească se va ști supune și legii omenești, din conștiință nu de frică. Bunurile aceste pământesti

devin oarecum condiții de împlinit în planul de mântuire pentru creștin, care va da Cezarului ceea ce este a Cezarului și lui Dumnezeu ceea ce este a lui Dumnezeu.

Iată cum praznicul de astăzi este deodată creștinesc și românesc.

(După ce P. S. Sa mulțumește P. S. Episcop Nicolae dela Oradea și D. D. Miniștri Nicolae Zigre al Cultelor și Silviu Dragomir al Minorităților precum și celorlalți oaspeți pentru participarea la praznic, închee astfel:)

Mulțumindu-Ți Doamne pentru toate binefacerile Tale, în fața altarului înnoit își fegăduim că: „Intru lumina feții Tale vom umbla și intru numele Tău cel sfânt ne vom bucura”. Amin.

Sfințirea Catedralei renovate

Zi de mare și luminat praznic a trăit Aradul ortodox și românesc, Duminică în 5 Noembrie cu prilejul târnosirei sf. biserici Catedrale, renovate la inițiativa și sub supraveghierea personală a P. S. S. Episcopului Andrei.

Înălțătoare și plină de duh creștinesc-național a fost sărbătoarea înolrii hainei și feții Noului Sion.

Solemnitățile s'au desfășurat conform unui program bine pus la punct și au început încă de Sâmbătă, prin primirea la gară a distinșilor oaspeți. Astfel au fost întâmpinați la gară de reprezentanții autorităților, ai clerului și de un mare număr de notabilități arădane P. S. Sa Părintele Episcop Dr. Nicolae Popoviciu al Orăzii, dl general Petre Georgescu comandantul suprem al Gărzilor Naționale și dl profesor universitar Nichifor Crainic.

La ora 18.30 oaspeții au luat parte la sfânta slujbă a Privegherii în Catedrală care devenise neîncăpătoare pentru marele număr de credincioși ce se adunaseră.

Răspunsurile liturgice au fost date de corul „Armonia”, iar stranele au fost conduse de un grup de studenți teologi și elevi dela Școala Normală.

Încă în seara zilei de Sâmbătă au mai sosit în localitate și dl Dr. Nicolae Zigre ministrul Cultelor și dl Dr. Silviu Dragomir ministrul minorităților.

Duminică dimineața o mulțime imensă s'a adunat în fața Catedralei. La orele 9.20 mulțimea de credincioși frumos încolonată, în frunte cu un numeros cortegiu de preoți și diaconi, pornesc într'o impresionantă procesiune la reședința episcopală pentru a însoți până la biserică pe înalții ierarhi și oaspeți. Pe tot parcursul acestei pioase procesiuni, corul teologilor a cântat „Bine ești cuvântat Hristoase”. Ajunși la Catedrală se face slujba târnosirii prin P. S. Sa Andrei al Aradului și P. S. Sa Nicolae al Orăzii, încorjurându-se de trei ori Sf. biserică și miruindu-l-se păreții. După încorjurare a început slujba Sf. Liturghii oficiată de P. S. Sa Părintele nostru Episcop Andrei și P. S. Sa Nicolae al Orăzii, încorjurați de un mare sobor de preoți. A cântat la Sf. Liturghie corul „Armonia” condus de dl profesor Ioan Lipovan.

La Sf. slujbă au participat autoritățile civile și militare în frunte cu domni N. Zigre ministrul cultelor, S. Dragomir ministrul minorităților, general Petre Georgescu comandantul Gărzilor Naționale, Dr. Alexan-

dru Marta rezidentul regal al Ținutului Timiș, Dr. Gh. Clupe secretar general al Ținutului, Tului Găroneanu procuror general la Curtea de Apel din Timișoara reprezentând pe dl Victor Iamandi ministrul justiției, colonel N. Madancoviciu comandantul Gărzilor Naționale din Ținutul Timiș, dl profesor universitar Nichifor Crainic, reprezentanții tuturor cultelor din localitate și alții.

După săvârșirea Sf. Liturghii P. S. Sa părintele Episcop Andrei rostește o frumoasă cuvântare, mulțumind lui Dumnezeu că a binecuvântat străduințele depuse pentru renovarea Catedralei. Textul ei îl publicăm în corpul revistei. Mai vorbesc tot în Catedrală dl ministru al cultelor, Dr. N. Zigre și dl general Petre Georgescu, comandantul Gărzilor naționale.

Cuvântarea d-lui ministru dr. N. Zigre

Sfințirea acestei biserici octogonale, Catedrala Episcopiei cu mare tradiție românească a Aradului, renovată prin străduința P. S. Sale Episcopului Andrei și d'n jertfa credincioșilor, îmi dă prilejul, ca în calitatea mea de ministru al cultelor să aduc priosul de recunoștință credinței și conștiinței românești din această parte a Crișanei, care au ridicat aici far național pentru poporul român în luptă cu valurile vremurilor.

Frumoasele biserici și bisericuțe din această margine etnică a românismului, ridicate în acele vremuri când credința creștină a poporul român era abia tolerată de către puterea de stat, sunt și vor rămâne mărturia tăriei credinței strămoșești în sufletul neamului nostru. Numai cine pătrunde în viața trecută a românilor din Ardeal își poate da seama de puterea credinței care a b'ruit opunerea cărmuirii de atunci, de a ridica biserica românească în centrele orașelor artificiale înstrelnate. Numai cine cunoaște circumstanțele politice sociale și economice de atunci știe opreca spiritul de jertfă de care au fost conduși înaintoșii noștri spre a satisface străduința eruptivă a unei profunde credințe și a unei nobile mândriti de a avea lăcaș de închinăciune demn și de egală strălucire cu al cultelor privilegiate. Numai cine a trecut în revistă efectele statutului Șogunian, producătoare de medii fecunde pentru energiile vii ale poporului român din Ardeal, poate aprecia imensa valoare națională a vieții bisericesti, trăită de multe generații în adunările reprezentanților clerului și al mirenilor în diferite corporațiuni bisericesti.

Aradul a strălucit în ultimele decenți înainte de unire și în muncă și în lupte. Mari bărbați al națiunii au făcut prin contribuția lor intelectuală și de credință națională, din tribuna adunărilor corporațiunilor bisericesti, for național de orientare și de conducere pentru tot poporul român din Ardeal. Ca și în trecut, în zilele grele de azi, biserica rămâne un reazim puternic sufletească pentru păstrarea solidarității naționale. Bisericile românești nu numai prin înscrierea lor ca atare în Constituția Regele Carol II, dar și prin conștiința națiunii, prin tradiție, prin participarea lor în năzuințele neamului nostru, aparțin patrimoniului național. Este de datorla noastră ca în aceste vremuri s'gudul-toare de țări și de popoare să păstrăm intact moștenirea primită dela înaintoșii noștri, câștigată de ei cu muncă și cu mari jertfe de sânge, unindu-ne în deplină solidaritate, în jurul Regelui nostru Carol II. Frații noștri își fac datorla păzind cu arma în mână frontierele patriei noastre și punând la dispoziția țării bunurile lor, iar noi toți ce cărmulim dela locul nostru

fie în cele materiale, fie în cele spirituale, avem datorla să ne îngrijim de armonia sufletească atât de necesară echilibrului moral care a păstrat prin propriile sale forțe neamul nostru dealungul veacurilor. Episcopia din Arad e o puternică stâncă de rezistență națională, aici la graniță și un factor viu în procesul de renaștere națională, care nu are alt scop, decât punerea în funcțiune prin unire și muncă disciplinată, prin credința pentru țară și Rege a tuturor energiilor și forțelor vii ale națiunii române.

Cuvântarea d-lui general Petre Georgescu

Frontul Renașterii Naționale, în opera sa de înfrățire și redresare morală și a propus ca prim obiectiv: crearea unei vieți spirituale și a culturii autohtone, precum și spiritul de jertfă pentru Tron și Țară. Era fresc deci, ca la această înălțătoare și ploasă solemnitate să la parte toți acei orânduși de Dumnezeu pe aceste bogate și minunate platuri românești. Nu este niciodată de prisos a spune că tăria neamului românesc s'a sprijinit în decursul veacurilor pe religie. Credința în Dumnezeu a fost scutul de totdeauna a românului de care s'au izbit și s'au frânt toate vrăjmașile. Să nu uităm că pentru români legea și credința în Dumnezeu au același înțeles, ciace înseamnă că morala socială a românului se confundă cu morala creștină, lată de ce sfințirea unui lăcaș a lui Dumnezeu este prilej de bucurie pentru toată suflarea românească. Catedrala din Arad prin însăși situația sa reprezintă o citadelă a românismului pe această binecuvântată vale a Mureșului. D. prof. Constantin Gluiescu, ministrul Frontului Renașterii Naționale, împărtășește cu bucurie această măreață operă creștină și prin mine își exprimă pe lângă regretul de a nu fi putut participa din cauze de serviciu și încredințarea că va sta alături de Biserica pentru a sprijini menținerea și dezvoltarea credinței strămoșești.

În piața Catedralei a urmat apoi trecerea în revistă și frumoasa defilare a unor unități din Gărzile Naționale din orașul și județul nostru.

Oaspeții au fost poștiji apoi la masa oferită cu acest prilej de Sf. Episcopie în sala de festivități a Internatului Diecezan. Au participat, în afară de autoritățile bisericesti, civile și militare, reprezentanții tuturor minorităților și cultelor minoritare din Arad.

S'au rostit mai multe toasturi. P. Sf. Sa părintele Episcop Andrei al Aradului, a rostit în rezumat următoarele:

În zilele noastre cuvântul cel mai des folosit este pacea. Dar fiecare interpretează altfel această noțiune, pe când în realitate este un singur fel de pace: cea ce sălășluiește în inimile și în sufletele noastre. Pacea este echilibrul lucrurilor și sărbătorearea noastră de azi este o sărbătoare a păcii. Pacea este o renunțare din pretențiunile ce le are omul față de inamicul său, renunțare ce se naște din iubire. Deci, pentru a avea pace, trebuie să avem iubire.

Și în țară există un început de pace sufletească, datând de atunci de când Suveranul nostru iubit, a reușit să înlăture, cu mână de fier, ura care ne deviza. Și lucrurile merg normal, pentru că poporul nostru, deși i s'au adus nenumărate învinuiri că ar fi lipsit de demnitate națională, nu cunoaște ura. El este tolerant. Dar această tole-

ranță nu este un semn de lașitate, ci unul de cumințenie, de largă înțelegere a lucrurilor. În cursul vijeliilor ce au trecut în veacuri peste el, poporul român a îmbătrânit în rele: nu se mai sperie de ele. De aici lipsa de șovinism la noțiunea noastră. El știe că valorile sunt trecătoare și numai ce e puternic rămâne. Din învățătura aceasta s'a născut proverbul: *apa trece, pietrele rămân. Bazați pe aceste, să căutați pacea noastră sufletească, sub oblăduirea înțeleaptă a Regelui nostru.*

Dr. S. Dragomir ministrul minorităților spune:

Luminatul arhieru care a ctitorit astăzi din nou altarul strămoșesc, reprezintă una din cele mai caracteristice personalități ale Aradului nostru, prin felul său de muncă tăcută care tale adânc în brazdă, prin înțelegerea largă a nevoilor umane, prin lealitatea convingerilor și prin devotamentul său necintit pentru Rege și țară.

După ce arată veștimea neamului românesc pe aceste plaiuri, raporturile dintre minorități și politica de stat față de ele, încheie:

Prea Sfințita Ta Domnule Episcop, porți o cârjă vlădicescă, pe care ai luat-o dela marit înalțai. Dumnezeu Te-a învrednicit să înoiești biserica bătrânilor noștri, în toată furtuna, ce amenință din nou omenirea. E aceasta operă de pace, de bun augur, mai ales pentru frații dela granița de apus a țării. Fie ca duhul nou al renașterii naționale și spirituale, să revie toate vechile virtuți ale acestui popor, strâns unit cu Regele său, mare și înțelept.

Au mai vorbit apoi: Dr. Nerva Iercan în numele parlamentarilor, Dr. Bela Parecz reprezentantul minorității maghiare, Dr. Ioan Krepil reprezentantul minorității germane, părintele protopop T. Căbănuș, P. S. Sa Episcopul Nicolae al Orăzii și părintele consilier referent Caius Turicu.

După masă la orele 6, la Palatul Cultural, dl profesor universitar Nichifor Crainic a rostit în fața unui select și foarte numeros auditoriu conferința intitulată „Regele și Biserica” în care, într-un mod magistral, a arătat că raporturile frumoase ce există între Biserica dominantă a statului român, dintre Biserica ortodoxă și Majestatea Sa Regele Carol II, nu sunt decât o continuare a tradiției basileilor din Bizanț.

Atitudinea Regelui Carol II față de Biserică o arată conferințiarul folosindu-se de anumite fapte din viața Majestății Sale și de cuvântările rostite ori decâte ori a venit în contact cu Biserica.

I. Ageu

Dumineca 26 după Rusalii

Multe bunătați

Toți dorim să adunăm pentru noi și pentru familiile noastre, pentru bătrânețe. În pragul fiecărui seceriș și cules avem o înfrigurare: cât va fi? Câtă bucurie avem în fața unui rod bogat. Așa a fost și bogatul din Evanghălie: l-a rodit țarina. Privea cu o nespusă mulțămire peste holdele încărcate. Rupea un spic și-l sfărma în palme și inima l se bucura de mul-

țimea, de frumusețea, de plinătatea boabelor.

Și cogeta în sine zicând: ce voi face, că nu am unde să adun roadele. Nu că-l păreau roade prea multe. De-ar fi fost holdele mai întinse și rodul mai bogat, tot nu l-ar fi fost prea mult. Nici nu l-a trecut prin gând să zică: a dat Dumnezeu, slavă Domnului, căci îi părea că rodul mult e numai din pricina lucrului său îngrijit de plugar bun. Se gândea numai ca noi, cum să-și împărțească, să-și așeze rodul să nu se piardă nimic. N'ar fi fost păcat să lase să se risipească?

Votu strica jilnițele mele și mai marț le voi zidi. Am fi făcut noi altfel? Minte și iscusința lui să găsească o mai bună deslegare? Care plugar cere stăf când rodul e mult? Care măiestru sau negustor nu știe ce să facă, de are vreo dobândă mai mare?

Suflete al multe bunătați, strânse pentru mulți ani, odihnește-te, mănâncă, bea, veselește-te. Aceasta e strigătul de bucurie al celui satul. Aceasta e dorința celui flămând. Căldura e mai plăcută decât frigul, măncarea decât foamea, haina moale decât cea aspră.

Iar Dumnezeu l-a zis: Nebunie, .. Adecă ce nebunie poate să fie în adunarea rodului și a bogăției, în odihnă, mănca, băutura și în veselie? Nu e bine să agonisești? E păcat să mănânci și să bei și să te veselești? O, n'ar fi nici o nebunie, niciun păcat, dacă toată ființa ta și-ar avea mănca, băutura și veselia. Dar tu ești om și afară de trup mai ai ceva ce al uitat.

Suntem ca femeia deasupra căreia se aprinsese casa și ea, harnică și grijulie a alergat să-și scoată toate cele de preț din casă. A scos și pernele cu perne și cu saltele, masa, scaunele, lădița în care-și ținea bălșorii, cerceii și alte podoabe. Toate le-a scos, toate și le-a scăpat din foc, singur copilășul a fost uitat și l-a ars în casă. Când l-a sosit bărbatul acasă, casa era arsă și femeia înnebunise de jalea copilului ars, căci a uitat, ce era mai de preț, în casă și în foc.

Bogatul căruia l-a rodit țarina și toți câți suntem ca el, ne îngrijim de odihnă, de mănca de băutura, de veselie, dar uităm sufletul, cum și-a uitat femeia copilul în foc.

Ți se va lua sufletul. În grija ta de a odihni, gândindu-te-ai să-ți odihnești și sufletul, căci și el cere să se odihnească? Hristos Mântuitorul îi îmblie odihna zicând: Veniți la mine... și eu vă voi odihni pe voi. Fost-al vreodată la biserică și să nu fi venit cu sufletul alinat, împăcat, odihnit? În grija de a mânca, dat-ai mănca și sufletului? În fiecare zi duci ceva în gură să-ți sature trupul. Ce dai sufletului de mănca? Ai uitat că rugăciunea este hrana sufletului? De ce nu-ți hrănești dar sufletul cu rugăciune? În grija de a bea ai uitat că și sufletul are o băutura, care este cuvântul lui Dumnezeu, apa cea vie din care gustând Duminecă de Duminecă și sărbătoare de sărbătoare, nu vei înseta, sufletul nu-ți se va strîji. În grija de a te veseli ai uitat că veselia cea adevărată este a sufletului și se chiamă împărăția lui Dumnezeu și Hristos Domnul este cu adevărat veselia cea adevărată.

În noaptea aceasta. Poate în ceasul ce vine, în clipa ce urmează ni se va lua sufletul. În fiecare clipă moare cineva și nu-l scris pe fruntea nimănui cât mai are să trăiască, când l se va cere sufletul, sau e sleit de foame, strigat de sete, sfârșit de oste-

neală luminează și tânjind de o durere negrăită și neînțeleasă de voi?

Așa este cel ce-și adună comori, iar în Dumnezeu nu se îmbogățește. Se pot aduna bogății și la Dumnezeu? Dar cum să le duci până în cer la Dumnezeu. Va veni clipa în care ni se va cere sufletul și am vrea să întindem o scară dela pământ la cer, să ne gârbovim sub greutatea bogățiilor, pe cari am vrea să le suim pe scară în cer și va fi prea târziu.

Dar n'ai trebuință de scară. Comoara se duce altfel în cer. Dacă bogatul căruia-i rodise țarina ar fi dat milă celor săraci și neputincioși, nu i s'ar fi zis nebune. Dacă saturi un flămând, dacă îmbraci un gol acum în prag de iarnă, dai din bogăția ta lui Dumnezeu și în Dumnezeu te îmbogățești. Așa zice Domnul: Intrucât ați făcut unuia dintr'acești frați ai mei prea mică mie mi-ați făcut. Comoara ta se suie la Dumnezeu pe scara milosteniei și unde este comoara noastră, acolo va fi și inima voastră.

Prot. F. Codreanu

Tămâia

jertfă bine plăcută lui Dumnezeu

În finiturile cu vară veșnică, la răsărit și la meazăzi de locurile Sfinte, prin Africa și Indii, unde mâna dumnezeiască creatoare a fost darnică din belșug cu variantele lumii vegetale, crește arborele binecuvântat de Dumnezeu numit *Coswellia serrata* sau *floribunda*. De sub scoarța acestui arbore curge un suc cu miros plăcut „tămâia“, și înțificește numită *olibanum orientale*?

Acest suc, cu miros bineplăcut a fost al'es de Dumnezeu ca mijloc de preamărire a Sfântului numelui său, ca simbol natural necesar la săvârșirea cultului divin în Biserica creștină.

Întrebuințarea tămâiei o aflăm și în cultul mozaic din Vechiul Testament, având o deosebită importanță la aducerea jertfelor. Astfel la porunca lui Dumnezeu, Moise a construit altarul tămâierii din lemn de salcâm îmbrăcat în aur de un cot de lung și de lat și de doi coși de înalț, în care Aron fumega dimineața și seara amestecul de tămâie aromatică. Tămâia întrebuințată în cultul Vechiului Testament era un amestec de tămâie, stacte, onihă și halvau în părți egale. „Tămâia alcătuită în felul acesta, să nu vă faceți pentru voi; stinjenie să vă fie ea pentru Domnul“ (Esire 30, 37), iar... „Această tămâiere neîntreruptă se va face pururea înaintea Domnului din neam în neam“ (Esire 30, 8).

Prorocul David cântă cu multă artă poetică și vocalie divină curățenia și sfințenia tămâiei înaintea lui Dumnezeu. „Să se îndrepteze rugăciunea mea, ca tămâia înaintea Ta, ridicarea mânilor mele jertfa de seară“ (Psalm 142, 2).

Dealtă parte protetul Malachia prevede dela o margine la alta a pământului preamărirea lui Dumnezeu, prin aducerea tămâiei ca jertfă bine plăcută lui Dumnezeu. „Căci dela răsăritul soarelui și până la apusul lui mare este numele meu printre popoare și în orice parte se aduc jertfe de tămâie, pentru numele meu și prinoase curate căci mare este numele meu între neamuri zice Domnul Savaot“ (Malachia 1, 11).

În mijlocul unei lumi păgâne la cari noțiunea

unui Dumnezeu unic și alotpulernic era necunoscută, iar cel ce vărsa mai mult sânge se credea ispășit de păcate și împăcat cu zeii — se afla poporul evreu cu o concepție mai înaltă despre Divinitate, însă cu forme rituale reduse.

De aceea pentru o trecere, fără prea mari sguđiri, spre formele ideale ale ritului creștin, pe care întemeietorul legii mozaice și trimisul lui Dumnezeu, îl prevedea, prin secole înainte, a dispus la porunca lui Dumnezeu ca pe lângă jertfele sângeroase de până atunci, să se aducă și *jertfe curate fără sânge*, ca: tămâia, lăina, azime, unt de lemn, vin, sare, etc. În aceeași epocă de tranziție, dela Moise până la Hristos, profesii legii vechi, combăteau cu tărie jertfele sângeroase, strigând în gura mare „sunt sătul de sângele berbecilor și țapilor“, zice Domnul. Astfel, încetul cu încetul, jertfele sângeroase din Test. Vechiu sunt întocuite și în biserica mozaică cu jertfe nesângeroase.

Șirul lung al jertfelor sângeroase și procesul legii vechi se încheie cu jertfa cea mare și sfântă de pe Golgota, care trage în cumpănă mai grea și mai mult decât toate jertfele cu sânge de până atunci.

Domnul nostru Iisus Hristos, de acord cu îndrumările profesilor, nu desființează cu totul jertfele nevinovate fără sânge, ci le condiționează de anumite cerințe morale. „Deci de-ți vei aduce darul tău la altar și acolo îți vei aduce aminte că fratele tău are ceva asupra ta, lasă acolo darul tău, înaintea altarului și mergi mai întâiu și te împacă cu fratele tău și atunci, venind adu darul tău“ (Matei 5, 23-24).

În Biserica creștină a Dumnezeului celui viu jertfele sângeroase sunt cu totul excluse, prin jertfa cea fără sânge a Sfintei Cuminecături așezată de însuși Fiul lui Dumnezeu în pridvorul retras din Ierusalim, la Cina de Taină, iar tămâia, lumina și untul de lemn au rămas ca daruri naturale necesare la săvârșirea serviciilor divine. În Biserica creștină nu se mai întrebuințează amestecul tămâiei cu alte elemente din legea veche, ci numai tămâie curată, pentru că aur, smirnă și tămâie au adus magii daruri lui Hristos Fiul lui Dumnezeu, în peștera Betleemului.

Mântuitorul nostru Iisus Hristos iubia templul evreesc, unde adeseori mergea, în tovărășia Apostolilor, să se roage. Și Biserica Sa a clădit-o pe fundamentul și temelii legii vechi. Ca dovadă ne au rămas memorabilele Lui cuvinte: „Să nu socotiți că am venit să stric legea sau prorocii. N'am venit să stric, ci să împlinesc“ (Matei 5, 17).

Prescripțiile legii Vechi Domnul nostru Iisus Hristos le-a modelat și perfecționat ca să corespundă adevărului divin și misiunii sale de Biserica mântuitoare.

Din aceste considerațiuni Apostolii Domnului au ținut seama de cerințele necesare la întocmirea cultului și ceremonialului creștin, ca să corespundă întru toate cu spiritul și tradiția legii vechi, precum și cu îndrumările date de Mântuitorul nostru Iisus Hristos. În catacombe, în păduri și în crepăturile pământului, la lumina slabă de ceară îmbinată cu mirosul plăcut al tămâiei fumegânde, Apostolii Domnului își petreceau timpul de rugăciune și reculegere sufletească.

Tămâia și celelalte daruri naturale se pot considera ca o umbră a jertfelor orderii de tot din Testamentul Vechiu. Întrebuințarea tămâiei în Biserica creștină la început, a fost confirmată de Apostolul Pavel în epistola sa către Filipeni. „Am luat toate și am de prisosit; umplu-m'am luând dela Epafrodit cele tri-

mise de voi, miros cu bună mireasmă, jertfă primită, bineplăcută lui Dumnezeu" (Filipeni 4, 18).

Sub influența păgânismului și a cultului mozaic, creștinii cei dinfai aduceau și alte lucruri ca jertfă și daruri în biserica lui Hristos; însă canoanele Apostolice interzic acest obicei, ne mai admijând decât tămâie, untdelemn s'au lumânări.

"Dacă vre-un episcop, sau presbiter, — spune canonul 3 apostolic — afară de rândulala Domnului despre jertfă va aduce altceva la altar, ori miere, ori lapte, ori beuturi mesleșugite în loc de vin, ori păsări, ori oarecari animale, ori legume, afară de rândulală, să se calerisească; afară de mănunchi de grâu nou, ori struguri, la vremea cufiincioasă. Dar să nu fie ertat a se aduce altceva în altar decât untdelemn pentru candelă și tămâie la vremea aducerii înainte".

Intrebuințarea tămâiei își are originea, așadar, din primele zile ale Bisericii lui Hristos, deaceia și Sfinții Părinți ai Bisericii creștine au ținut seamă de practica apostolică alcătuiind în acel sens sfintele și dumnezeieștile Liturghii. Tămâia devine un simbol extern necesar și indispensabil la săvârșirea cultului creștin. "Tămâie aducem Ție Hristoase-Dumnezeu nostru, întru miros de bună mireasmă duhovnicească pre care primindu-o între jertfelnicul Țău cel mai presus de ceruri, trimite-ne darul Preasfântului Țău Duh".

Dar după cum, jos pe pământ, în biserici făcute de mâni omenești se preamărește Prea Sfânt numele lui Dumnezeu de către muritorii de rând, tot astfel în cer, în Biserica măririi lui Dumnezeu din Ierusalimul cel de sus, se aduce celui Atotputernic laudă și mărire în veci. Cetele îngerești cântă și sboară neîncetat în jurul Tronului Ceresc, aducând jertfă de laudă Celui Preaînalt și cădind cu cădelnițe de aur, cu tămâie multă, peste jertfelnicul dinaintea Scaunului divin. Acest mister și adevăr dumnezeiesc ni-l descoperă nouă Dumnezeu, prin alesul sau Ioan Apostolul. "Și a't înger a venit și a stătu la jertfelnic, având cădelniță de aur, și a dat lui tămâie multă, ca să dea cu rugăcinile tuturor sfinților peste jertfelnicul cel de aur care este înaintea Scaunului. Și s'a suif fumul tămâilor, cu rugăciunile Sfinților, din mâna îngerului înaintea lui Dumnezeu" (Apocalips 8, 3-4).

Tămâia prin ardere răspândește un miros plăcut și o atmosferă de evlavie, smerenie și bunătate.

Medicina veche o folosea ca element de mare importanță la compunerea medicamentelor și la vindecarea boalelor. Fumul de tămâie mai are apoi însușirea de a fi un puternic desinfeciant contra microbilor patogeni.

Dela jertfa cea mare și sfântă de pe Golgota au trecut aproape două mii de ani, de atunci, sus în cer și jos pe pământ, la sfintele slujbe divine, printre sunetele duioase și armonice ale cântărilor bisericășii se strecură și fumul cu bună mireasmă de tămâie.

Dupăcum fumul curat de tămâie se înalță sus spre cer, tot așa se înalță și rugăciunile noastre către Dumnezeu, dacă isvorăsc dintr'o inimă înfrântă și smerită.

O rugăciune ce curge din inimă și ruptă din suflet însoțită de mireasma tămâiei ce arde, este cu adevărat bine primită și bine plăcută înaintea lui Dumnezeu.

Cuprinși de duhul smereniei să cântăm cu pro-rocul David "Să se îndrepleze rugăciunea mea ca tămâia înaintea Ță, ridicarea mâinilor mele jertfa de seara".

Pr. Dr. R. Popa-Bonjești

Informațiuni

M. S. Regele de sărbătoarea numelui A. S. Marele Voevod Mihai de Alba-Iulia, cu care ocazie A. Sa împlinind 18 ani a trecut în rândul senatorilor de drept și a membrilor Academiei Române, a donat din caseta Sa particulară 2 milioane și jumătate, câte 250.000 lei de fiecare Ținut, pentru cantinele școlare.

P. S. S. Episcopul Andrei, din prilejul sfințirii Catedralei renovate a dat arhierescă binecuvântare de a purta brău roșu următorilor preoți: Viorel Mihușu, Il. Felea, Dr. P. Deheleanu, Petru Bancea și diaconului D. Dărău.

Studentimea dela Academia de Teologie din Arad s'a încadrat în „Frontul Național Studentesc”. Ședința s'a ținut sub prezidiul P. C. S. Părintelui Rector Dr. N. Popoviciu, care a adresat studenților frumoase îndemnuri părințești. Președintele societății de lectură a studenților, dl. I. Ageu a rostit cuvinte ocazionale și telegramele trimise M. S. Regelui, Prim-ministrului, Ministrului Educației Naționale și Ministrului Frontului Renașterii Naționale.

Moșlunea votată este următoarea :

Studentii dela Academia Teologică Română din Arad, constituiți în Societatea de lectură „Episcopul Grigorie”, întruniți în Adunare Generală în ziua de 4 Noembrie a. c. în prezența Corpului profesoral al Academiei, fiind profund conștienți de marile încercări prin care trece neamul românesc, își mărturisesc aci cea mai strânsă solidaritate în jurul Voevodului visat de străbuni, Majestatea Sa Regele Carol al II-lea, dând glas celei mai entuziaste adeziuni la Marea operă Regală ce-și află realizarea în „Frontul Național Studentesc”.

Inspirați de duhul strămoșilor și trăind cu intensitate spiritul ortodoxiei românești, ascultători făcându-ne Cuvântului lui Dumnezeu, spus prin gura Sf. Apostol Pavel când zice: „Adu-le aminte să se supună domniilor și stăpâniilor, să le asculte, să fie gata la tot lucrul bun”. (Tit c. III v. 1). Și lucru mai bun decât „Frontul Național Studentesc” n'a cunoscut istoria neamului românesc.

Studentimea Teologică dela Arad — aflându-ne pe linia înaintașilor — acei vajnici luptători pentru credința ortodoxă, cultură și românism aci la granița de Vest, ne identificăm cu porunca divină de a fi gata oricând la tot lucrul bun și ascultând de îndemnul cocotitor de entuziasm ce ne străbate sufletul, plin de dragoste pentru Neam și Marele Rege Carol al II-lea, promitem că vom fi mereu trează straje la frontiera de Vest a țării, luând în paza noastră patrimoniul scaldat cu sângele strămoșilor pentru care vom face jertfa totală. Nu vom uita niciodată că suntem „lumina lumii și sarea pământului” și acolo în mijlocul poporului unde ne vom duce vom propovădui iubirea pentru credința strămoșilor, pentru glia românească și sentimentul de dragoste pentru Țară și Rege.

În „Frontul Național Studentesc” aducem pe lângă entuziasmul și dragostea tinereții noastre pentru binele neamului, spiritul pur al creștinismului ortodox românesc concretizat prin: dragostea de aproapele, pacea în lume și ascultarea față de stăpâniile cele mai înalte.

Calde se vor ridica rugăciunile noastre pentru Majestatea Sa Regele Carol II și pentru luminași săi Sfetnici, zicând: Prea Înălțatului și de Hristos iubitorului Regelui nostru Carol II dă-I Doamne zile bune și îndelungate, cu viață pașnică, sănătate, mântuire și întru toate bunăsporire, iar asupra vrăjmașilor biruință, și-L păzește întru mulți ani.

La telegramele trimise, dl. I. Ageu a primit următoarele răspunsuri:

Din partea M. S. Regelui:

Majestatea Sa Regele mă însărcinează a vă transmite înalte mulțumiri pentru sentimentele de devotament și bunele urări exprimate de Dvs. în numele studenților cu ocaziunea încadrării în „Frontul Național Studențesc”.

Maresalul Curții Regale
CONSTANTIN FLONDOR.

Din partea dl. Prim-ministru:

Călduroase mulțumiri

C. ARGETOIANU.

Duminecă în 5 Octombrie c. P. S. S. Episcopul Nicolae al Clujului a sfințit, în prezența dl. P. Andrei, ministrul Educației Naționale, noul local și paraclisul Academiei de Teologie din Cluj. Încă un act istoric în viața Ortodoxiei.

La Blaj s'au sfințit clopotele Catedralei Ortodoxe române. Inscricțiunile de pe ele sunt: Pe clopotul cel mare: „Iată acum ce este bun și ce este frumos, fără numai a locui frații împreună” (Psalm 132, 1). Pe al doilea: „De este Dumnezeu pentru noi, cine este împotriva noastră” (Rom. 8, 31). Pe al treilea: „Având nădejde ca aceasta cu multă îndrăzneală lucrăm” (II Cor. 3,12).

Cu Dumnezeu, înainte!...

Dna Alexandrina Cantacuzino a fost înălțurată, cu întregul comitet, dela conducerea „Societății Ort. Naționale a Femeilor Române” și i s'a fixat domiciliu obligatoriu. Din cercetările organelor siguranței și prefecturii Capitalei reiese că Dsa a întreținut legături cu societăți străine nepermise. Sesizat de acest fapt Consiliul de miniștri a îndepărtat-o din funcțiune și în locul vechiului comitet de conducere a Societății a numit o comisie interimară alcătuită din șase membri sub președinția dl. A. Tătărașcu.

La examenul de capacitate profesască ținut la 30-31 Oct. c. au reușit următorii candidați: 1. T. Șuteu clasificat de clasa I urbană, 2. D. Vlădărean, 3. T. Lere, 4. Pr. Ax. Moșe clasificat de clasa I rurală, 5. C. Zorily, 6. P. Secan clasificat de clasa II și 7. Octavian Popoviciu de clasa III.

Dl. Efrem Brindea inv-dir. școlar și Dna au donat pentru stla Biserică din Nădlac o preafrumoasă cădelniță de argint veritabil, în stil ort. rusesc, în valoare de 5000 lei. Bunul Dumnezeu să le răsplătească fapta creștinească.

(Reprezentanța parohială).

Nr. 7569/1939.

ORDIN

pentru serviciile divine din post.

Reamintim P. C. Preoți să sunt obligați în timpul postului Nașterii Domnului (incepând cu ziua de 15 Noembrie a. c.) a săvârși următoarele servicii divine:

Miercuri, înspre seară: Paraclisul Maicii Domnului,

Vineri, înspre seară: Acatistul Domnului nostru Iisus Hristos.

Arad, la 10 Noembrie 1939. † ANDREI
Episcop.

Nr. 7496/1939.

Comunicat

Biserica Ortodoxă Siriană din India, în dorința de a intra în legătură mai strânsă cu Biserica Ortodoxă Română, caută: a) doi călugări învățați, cu viață curată, zel misionar și cunoscători al limbii engleze, pentru a fi oșezaji ca profesori la Seminarul Sirian din Malabar, sau a trăi ca povățuitori ai călugărilor Sirieni și b) două călugărițe bine pregătite, care să cunoască limba engleză, pentru a conduce o mănăstire de călugărițe Srieene.

Primesc întreținere și patru lire engleze de persoană pe lună.

Arad, la 6 Noembrie 1939.

Consiliul Eparhial

Nr. 4795/1939.

Ordine circulare

Sf. Sinod prin ordinul Nr. 2896/1939, dispune tuturor clericilor să respecte întru totul tipicul bisericesc și să nu se abată din formularul liturgic stabilit, atunci când săvârșesc Sf. Liturghie, vreuna din cele șapte laude, sau orice altă slujbă religioasă.

Disponem tuturor clericilor a executa cu strictețe acest ordin.

Arad, la 6 Noembrie 1939.

Consiliul Eparhial.

Nr. 7478/1939.

Mal aflându-se și acum cimitire negrijite, dispunem din nou ca să se ia măsuri și să se îngreudească cimitirele, să se repare și impetrulescă drumurile cari duc la cimitire, căile din cimitir și să se înfrumusezeze, pe cât se poate, prin ridicarea și alinierea mormânturilor și a crucilor și prin împodobirea cu flori. Unde nu se poate face această lucrare numai prin îndemnul preotului și a Consiliului parohial, se va recurge la ajutorul administrației locale, care are ordin a ajuta la îndeplinirea acestei lucrări prin prestație în natură.

Arad, la 6 Noembrie 1939.

Consiliul Eparhial.

In Editura Librăriei Diecezane
a apărut:

Calendarul creștinului ortodox 1940

Redactor: Prot. C. MAGIERU

DIECEZANA ARAD

Cuprins literar bogat cu clișee numeroase; cu șematism și cu târgurile. Apărut într-o singură ediție.

Pagini 142 — Prețul 15 lei.

Fiecare creștin e dator să-și cumpere
calendarul dela biserică.